

Toetsen - Leerling in Beeld (van CITO) in groep 3 t/m 8

Alle basisscholen in Nederland moeten beschikken over een leerlingvolgsysteem (LVS): een serie methodeonafhankelijke toetsen waarmee de ontwikkeling, de groei van de kinderen, gevolgd wordt. Een LVS vergelijkt de prestaties van uw kind met dat van alle kinderen in Nederland. De Eshoek gebruikt daarvoor Leerling in Beeld (LiB), ontwikkeld door CITO. Toetsresultaten helpen om in kaart te brengen waar een leerling goed in is en op welke onderdelen hij zich kan ontwikkelen. Samen met observaties van de leerkracht en de resultaten op de methodegebonden toetsen geven ze handvatten voor het stellen van doelen en het onderwijsaanbod.

Leerling in Beeld

- ✓ De toetsen van LiB worden digitaal afgenomen op het Chromebook.
- ✓ Meer informatie over toetsafname is te lezen in de folder en de animatie van CITO:
 - <https://cito.nl/media/uopl5ecy/cito-folder-de-groei-van-je-kind-in-beeld.pdf>
 - <https://cito.nl/onderwijs/primair-onderwijs/voor-ouders/leerling-in-beeld/>

Afname B-toetsen (B = Begin schooljaar)

- ✓ In leerjaar 8 worden de B-toetsen afgenomen eind oktober/begin november.
- ✓ De volgende toetsen komen aan bod: Rekenen/wiskunde, Begrijpend Lezen en Taalverzorging (= spelling niet-werkwoorden, spelling-werkwoorden en leestekens).
- ✓ Door deze afname al in het begin van het jaar te plannen, valt de afname niet tegelijk met de doorstroomtoets begin februari, voor leerjaar 8.

Afname M-toetsen (M = Midden schooljaar) en E-toetsen (E = Eind schooljaar)

- ✓ In de groepen 3 t/m 7 worden in januari/ begin februari de M-toetsen afgenomen. De E-toetsen vinden plaats eind mei/begin juni.
- ✓ De volgende toetsen komen aan bod: Rekenen/wiskunde, Begrijpend Lezen, Taalverzorging en Technisch Lezen.
- ✓ In groep 8 wordt Technisch Lezen afgenomen.
- ✓ Vanaf groep 4 wordt ook Begrijpend Lezen afgenomen.

Rekenen/wiskunde

- ✓ Vanaf groep 3 volgen we met de toetsen Rekenen/wiskunde de rekenvaardigheid in een doorgaande lijn.
- ✓ De toetsen bevatten kale rekenopdrachten en contextopgaven (= een verhaal met daarin een rekensom verweven) zodat duidelijk wordt of leerlingen rekenvaardigheden in de praktijk kunnen toepassen.

Begrijpend lezen

- ✓ Bij Begrijpend lezen gaat het om een stuk tekst lezen en snappen wat er staat. Het gaat om het begrijpen van de boodschap en de bedoeling van de schrijver. Leerlingen moeten alle stukjes informatie samenbrengen om het geheel te begrijpen.
- ✓ Vanaf begin groep 4 wordt met gevarieerde opgavevormen en verschillende tekstsoorten getoetst

Taalverzorging

- ✓ Bij Taalverzorging gaat het om verzorgde schriftelijke taalproductie. Er wordt getoetst op de regels van spelling, grammatica, interpunctie (zoals punten, komma's, vraagtekens) en het gebruik van hoofdletters.
- ✓ In de groepen 3 t/m 8 worden de niet-werkwoorden getoetst.
- ✓ Vanaf midden groep 6 wordt het gebruik van leestekens getoetst.
- ✓ Vanaf eind groep 6 komt ook het spellen van werkwoorden aan bod in de toetsen.



Technisch lezen

- ✓ Bij technisch lezen gaat het erom dat letters, woorden en zinnen kunnen worden verklankt, hardop of in het hoofd. Deze vaardigheid is voor alle leerlingen van belang, omdat het een voorwaarde is om tot leesbegrip (het begrijpen van de tekst) te komen.
- ✓ Toetsen worden afgenomen op tekst- en woordniveau:
 - AVI staat voor Analyse Van Individualiseringsvormen en is bedacht om leesstof te ordenen. Met de AVI aanduiding is het gemakkelijker om boeken te kiezen die passen bij de leesvaardigheid (het niveau) van kinderen. De AVI-niveaus zeggen iets over zinsopbouw, woordkeus en het onderwerp van een tekst. De AVI-cijfers 3, 4, 5, 6 en 7 corresponderen met de groep waarin het kind zit. De M staat voor Midden; het niveau rond januari. E staat voor Eind; het niveau rond juni. Als leerlingen AVI-plus behaald hebben, nemen we de toets niet meer (opnieuw) af.
 - DMT staat voor Drie-Minuten-Toets. Bij DMT ligt de nadruk op de snelheid en nauwkeurigheid waarmee leerlingen afzonderlijke woorden verklanken. Het pakket bevat drie verschillende leeskaarten:
 - o leeskaart 1: klankzuivere woorden (b.v. boom, roos, vis, maan)
 - o leeskaart 2: andere eenlettergrepige woorden (b.v. schram, schroef, worst, markt)
 - o leeskaart 3: twee- of meerlettergrepige woorden (b.v. gevangenis, verkeerslichten)
- ✓ Bij alle leerlingen uit groep 3 en 4 wordt de DMT afgenomen. Bij de leerlingen die een zwakke score hebben laten zien in groep 3 en 4 (IV of V scores) wordt de DMT in de groepen 5 t/m 8 ook afgenomen. Als er twee keer achter elkaar minimaal een III gehaald is, wordt de DMT-afname beëindigd.

Sociaal emotioneel functioneren

- ✓ Bij Sociaal-emotioneel functioneren gaat het over hoe de leerling zich voelt en met anderen omgaat. Het heeft te maken met emoties, zoals blijdschap of verdriet, en hoe relaties worden vorm gegeven, zoals vriendschappen en samenwerking met anderen. Bij Sociaal-emotioneel functioneren gaat het over hoe de leerling zich voelt en met anderen omgaat. Het heeft te maken met emoties, zoals blijdschap of verdriet, en hoe relaties worden vorm gegeven, zoals vriendschappen en samenwerking met anderen.
- ✓ Het signaleringsinstrument Sociaal-emotioneel functioneren van LiB brengt het functioneren van leerlingen op sociaal-emotioneel gebied in kaart. Dit instrument biedt de mogelijkheid om het sociaal emotioneel functioneren van leerlingen systematisch te volgen.
- ✓ De afname bestaat uit een observatielijst voor de leerkracht en een zelfbeoordelingslijst voor de leerling.
- ✓ Vanaf groep 3 vullen de leerkrachten de observatielijst in. De zelfbeoordelingslijst wordt door leerlingen vanaf groep 5 ingevuld.

De toetsresultaten

- ✓ Om te zien hoe een leerling scoort ten opzichte van leeftijdsgenoten, heeft CITO niveau-indicaties ontwikkeld, aangegeven met de Romeinse cijfers I t/m V. Deze normering laat een gelijkmatige verdeling over de niveaus zien.
 - Niveau I : goed (Ver boven het gemiddelde)
 - Niveau II : ruimvoldoende (Boven het gemiddelde)
 - Niveau III : voldoende (De gemiddelde groep leerlingen)
 - Niveau IV : onvoldoende (Onder het gemiddelde)
 - Niveau V : zwak (Ver onder het gemiddelde)
- ✓ De uitslag van de toetsen is een hulpmiddel om meer informatie te krijgen hoe goed de leerling de lesstof begrijpt en beheerst. Het helpt de leerkracht om inzicht te krijgen in de voortgang en welke aanpak of aanbod dat de komende maanden vraagt. De resultaten van de toetsen komen terug in het rapport. Tijdens de oudergesprekken komt dit ook aan de orde.

